

การใช้ภาพในการสอนคำศัพท์ภาษาไทยในโรงเรียนชนบท

ชั้นประถมศึกษาตอนต้น

นางสาวเริงลักษณ์ มหาวิจิณย์มนตรี

004320

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

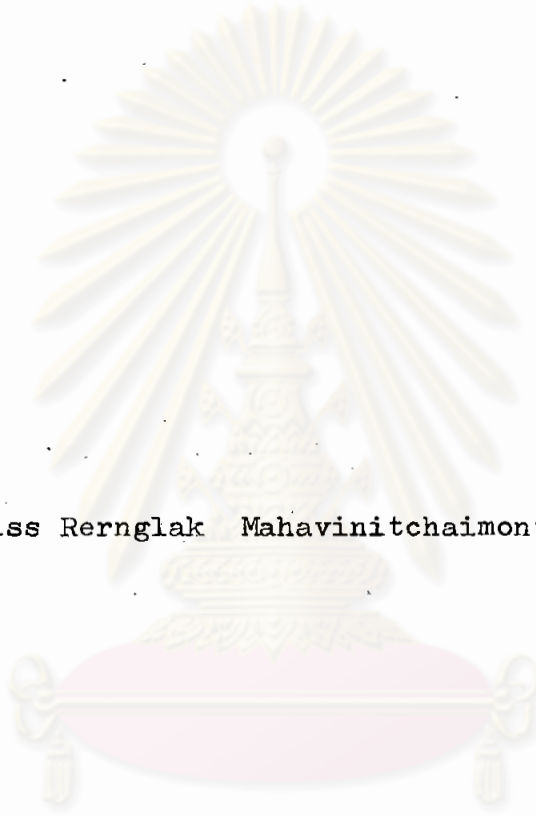
แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๗

USE OF PICTURES IN TEACHING THAI VOCABULARIES

RURAL LOWER ELEMENTARY SCHOOL

Miss Rernglak Mahavinitchaimontri

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirments
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษิตตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

Limma Limma
.....
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ *St. Limma* ประธานกรรมการ

Mr. Limma กรรมการ

Dr. Limma กรรมการ

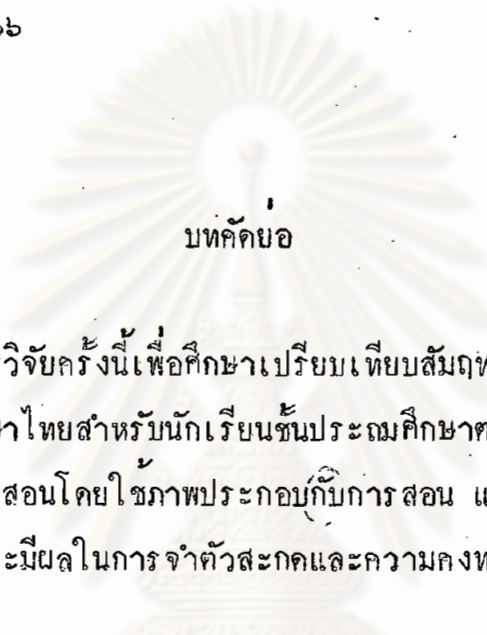
Dr. Limma กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภร สุวรรณาศรัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้ภาพในการสอนคำศัพท์ภาษาไทยในโรงเรียนชนบท ชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัย นางสาวเริงลักษณ์ มหาวิจิณฉัยมนตรี แผนกวิชา โสตทัศนศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๑๖

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมาย การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นในชนบท ระหว่างการสอนโดยใช้ภาพประกอบกับการสอน และโดยไม่ใช้ภาพประกอบว่าจะมีผลในการจำตัวสะกดและความคงทนในการจำหรือไม่

การดำเนินการ ทดลองสอนคำศัพท์ภาษาไทยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึง ๓ ในโรงเรียนชนบท แบ่งนักเรียนออกเป็นชั้นละ ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๕ คน ด้วยวิธีจับคู่ ให้ความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยเฉลี่ยเท่ากัน กลุ่มหนึ่งให้เรียนโดยใช้ภาพประกอบการสอน อีกกลุ่มหนึ่งเรียนโดยไม่ใช้ภาพประกอบ การสอนทำโดยครูคนเดียวกัน ให้นักเรียนทำการทดสอบผลการเรียน ๒ ครั้ง หลังจากการสอนครั้งหนึ่ง และเมื่อถึงช่วงเวลาออกมา ๑ อาทิตย์อีกครั้งหนึ่ง

ผลการวิจัย การสอนคำศัพท์ภาษาไทยโดยใช้ภาพประกอบ มีผลทำให้เกิดการเรียนรู้ดีกว่าการไม่ใช้ภาพประกอบ ในแง่ที่ภาพเป็นสิ่งจูงใจ ช่วยเราความสนใจ ทำให้นักเรียนตั้งใจเรียนมากขึ้น แต่ในแง่ความคงทนของความจำแล้วภาพไม่ได้มีอิทธิพลต่อการจำคำศัพท์เลย

ขอเสนอแนะ

ควรสนับสนุนการใช้ภาพเป็นอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนชนบทให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของเด็ก แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรม และวิธีการสอนที่ดีของครูอีกด้วย.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Use of Pictures in Teaching Thai Vocabularies
in Rural Lower Elementary School.

Name Miss Rernglak Mahavinitchaimontri

Department Audio-Visual Communication

Academic Year 1973

ABSTRACT

Purposes To study the effect of Pictures in learning Thai vocabularies and to find out if they have influence to the stable of memory.

Procedures 150 boys and girls, grade 1 - 3 in rural lower elementary school, were divided into two groups with comparable background in Thai language studies. A set of pictures were used during teaching vocabularies to the experimental group, while the another one had none. All teaching were conducted by the same teacher. Two tests were given to evaluate effectiveness of learning. The first test was given after the teaching. And one week later, the second test was given.

Results Using pictures in teaching Thai vocabularies had a better effect than not using them. They motivated and stimulated the attention of the students. But they had no influence upon the stable of memory, if without good activities and methods of teaching.

Recommendation The teachers in rural elementary schools should be encouraged to use pictures as an aid of teaching. Pictures are vitally important in the learning process and learning experiences. Pictures can be used to get more effectiveness on learning, with good activities and methods of Teaching.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง "การใช้ภาพในการสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับโรงเรียนในชนบทชั้นประถมศึกษาตอนต้น" สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์หลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภกร สุวรรณาศรัย อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้ให้คำแนะนำ ปรีกษา และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อย่างใกล้ชิด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติวดี บุญซื่อ ได้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนเพื่อการทดลองสอนในครั้งนี้ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุต ได้ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่าน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงอีกครั้งหนึ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับการช่วยเหลือจาก อาจารย์สมภพ โรจนพันธ์ อาจารย์ปิยชาติ แสงอรุณ และ คุณสมเกียรติ คำมูลศรี ในการผลิตภาพเพื่อใช้ในการสอนครั้งนี้ อาจารย์ยุวบุษ บวรสุขประชา ได้ช่วยในการทดลองสอนโดยตลอด รวมทั้งครูใหญ่ ครูนักเรียน โรงเรียนบ้านแก่งเรียง โรงเรียนเหมืองสลักพระ และโรงเรียนบ้านเจ้าเพชร ได้ให้ความร่วมมือและการต้อนรับอย่างดียิ่ง

อนึ่ง การวิจัยครั้งนี้คงจะสำเร็จลุล่วงไปด้วยความลำบากถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือจากที่ทำการเหมืองสลักพระ ที่ช่วยบริการเรื่องพาหนะในการเดินทาง ที่พัก ตลอดจนอาหารการกิน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

เวียงลักษณ์ มหาวิจิตรมนตรี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการภาพประกอบ	ฉ
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
สมมติฐานการวิจัย	๑๐
ขอบเขตการวิจัย	๑๐
ข้อตกลงเบื้องต้น	๑๑
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยนี้	๑๒
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๒
ความจำกัดของการวิจัย	๑๓
คำจำกัดความของการวิจัย	๑๔
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๔

๒	การศึกษาขั้นมูลฐาน	๒๘
	ภาพ	๒๘
	ความหมายและชนิดของภาพ	๓๐
	คุณค่าของภาพ	๓๑
	ประโยชน์ของภาพ	๓๓
	ความจำกัดของการใช้ภาพ	๓๖
	ภาพกับความจำ	๓๗
	การอ่านภาพ	๓๘
	หลักในการตัดสินลักษณะภาพที่ดี	๔๑
	การเลือกภาพเพื่อใช้ในการสอน	๔๓
	ข้อควรระวังในการใช้ภาพประกอบการสอน	๔๔
	การวางแผนการสอนโดยใช้ภาพ	๔๕
	การผลิตและการจัดหาภาพ	๔๖
	- ภาพลายเส้น	๔๘
	- ภาพวาด และภาพระบายสี	๕๓
	- การลอกแบบและการขยายภาพ	๕๓
	การใช้สีกับภาพ	๖๒
	การเก็บรักษาภาพ	๖๔
	การสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาตอนต้น	๖๖
๓	วิธีดำเนินงานและรวบรวมข้อมูล	๗๑
๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๗๗

บทที่

๖

หน้า

๕	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๘๑
	สรุปผลการวิจัย	๘๑
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๘๑
	อภิปรายผลการวิจัย	๘๒
	ข้อเสนอแนะ	๘๔
	ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยต่อไป	๘๕
	บรรณานุกรม	๘๗
	ภาคผนวก	๙๓
	ประวัติการศึกษาของผู้วิจัย	๑๒๔

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

- ๑ ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้วัสดุทัศนวัสดุอุปกรณ์เป็นสิ่งเร้า
กับความมุ่งหมายของการสอน ๘๒
- ๒ กำหนดเวลาในการทดลองสอน ๘๔
- ๓ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้
ภาพประกอบ กับนักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้ภาพประกอบ จากการ
ทดสอบครั้งแรก ๘๕
- ๔ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้
ภาพประกอบ กับนักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้ภาพประกอบ จากการ
ทดสอบครั้งที่สอง ๘๕
- ๕ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างคะแนนจากการทดสอบครั้งแรก
และการทดสอบครั้งที่ ๒ ของกลุ่มที่เรียนโดยใช้ภาพประกอบ ๘๐

รายการภาพประกอบ

ภาพที่

หน้า

๑	ภาพฝึกหัดเบื้องต้น	๕๐
๒	ตัวอย่างภาพงานไม้ขีด	๕๑
๓	แบบพื้นฐานในการวาดภาพ	๕๓
๔	การใช้แบบพื้นฐานในการวาดภาพ	๕๔
๕	ภาพงานไม้ขีดสามารถแสดงอิริยาบถและความรู้สึกได้	๕๖
๖	วิธีขยายภาพโดยตัดตาราง	๕๘
๗	ขยายภาพด้วยเครื่องฉายสไลด์	๕๙
๘	ขยายภาพด้วยเครื่องฉายภาพทึบแสง	๖๐
๙	เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๖๑
๑๐	เครื่องอักษขยายรูป	๖๒
๑๑	การใช้แพนโตกราฟขยายภาพ	๖๓
๑๒	การใช้แพนโตกราฟย่อภาพ	๖๔
๑๓	การฉีกภาพ	๖๕
๑๔	ตัวอย่างแบบฝึกฝนความพร้อมเบื้องต้น	๕๖
๑๕	ภาพที่ใช้ประกอบการทดลองสอน	๕๘